Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 6. oktobra 2015 *

„Finančna pomoč — Šesti okvirni program na področju raziskav, tehnološkega razvoja in predstavitvenih dejavnosti — Izterjava zneskov, ki jih je Komisija plačala v okviru raziskovalne pogodbe, na podlagi ugotovitev finančne revizije — Pobot terjatev — Delna sprememba opredelitve tožbe — Predlog za ugotovitev neobstoja pogodbene terjatve — Arbitražna klavzula — Upravičeni stroški — Neupravičena obogatitev — Obveznost obrazložitve“

V zadevi T-216/12,

Technion – Israel Institute of Technology s sedežem v Haifi (Izrael),

Technion Research & Development Foundation Ltd s sedežem v Haifi,

ki ju zastopa D. Grisay, odvetnik,

tožeči stranki,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopata D. Calciu in F. Moro, agentki, sprva skupaj z L. Defalquom in S. Woogom, nato z L. Defalquom in J. Thiryjem, odvetniki,

tožena stranka,

zaradi, na eni strani, predloga, ki temelji na členu 263 PDEU, za razglasitev ničnosti sklepa Komisije o pobotu, vsebovanega v dopisu z dne 13. marca 2012, naslovljenem na Technion – Israel Institute of Technology zaradi izterjave zneska 97.118,69 EUR, ki ustreza popravljenim zneskom skupaj z obrestmi za pogodbo št. 034984 (Mosaica), na podlagi ugotovitev finančne revizije, ki se je nanašala zlasti na pogodbo, sklenjeno v okviru šestega okvirnega programa Evropske skupnosti na področju raziskav, tehnološkega razvoja in predstavitvenih dejavnosti, ki prispeva k oblikovanju Evropskega raziskovalnega prostora in k inovacijam (2002–2006), ter, na drugi strani, predloga, naj se na podlagi člena 272 PDEU ugotovi neobstoj terjatve, ki naj bi jo Komisija imela do inštituta Technion na podlagi pogodbe Mosaica in ki je bila predmet spornega pobota,

SPLOŠNO SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi H. Kanninen, predsednik, I. Pelikánová, sodnica, in E. Buttigieg (poročevalec), sodnik,

sodna tajnica: S. Bukšek Tomac, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 29. aprila 2015

* Jezik postopka: francoščina.

izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje

1 Člen 71, od (1) do (3), Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 4, str. 74, v nadaljevanju: finančna uredba) določa:

„1. Ugotovitev terjatev je akt, s katerim odredbodajalec na podlagi prenosa ali nadaljnjega prenosa:

(a) preveri, da dolg obstaja;

(b) določi ali preveri resničnost in znesek vsote, ki se dolguje;

(c) preveri pogoje, pod katerimi je terjatev zapadla.

2. Lastna sredstva, dana na voljo Komisiji, in vsako terjatev v fiksnem znesku in zapadlo, ki se potrdi kot resnična, je treba ugotoviti z nalogom za izterjavo računovodji, ki mu sledi opomin dolžniku, oba pa pripravi odgovorni odredbodajalec.

3. Nepravilno plačani zneski se izterjajo.“

2 Člen 73(1) finančne uredbe določa:

„Računovodja ukrepa na podlagi naloga za izterjavo terjatev, ki jih je pravilno ugotovil odgovorni odredbodajalec. Pri tem ravna s potrebno skrbnostjo, da zagotovi, da Skupnosti prejmejo svoje prihodke in da so njihove pravice varovane.

Računovodja izterja zneske s pobotom z enakimi zahtevki, ki jih imajo Skupnosti do dolžnika, ki ima sam zahtevek do Skupnosti, ki je resničen, v fiksnem znesku in zapadel.“

3 Člen 79 Uredbe Komisije (ES, Euratom) št. 2342/2002 z dne 23. decembra 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje finančne uredbe (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 4, str. 145) določa:

„Da se znesek terjatve lahko ugotovi, odgovorni odredbodajalec zagotovi:

(a) da je terjatev nedvomna in da ni z ničemer pogojena;

(b) da je terjatev v fiksnem znesku, natančno izražena v denarju;

(c) da je terjatev zapadla in da zanjo ni določen noben plačilni rok;

[…]“

4 Člen 83 Uredbe št. 2342/2002, kakor je bil spremenjen z Uredbo Komisije (ES, Euratom) št. 1248/2006 z dne 7. avgusta 2006 (UL L 227, str. 3), določa:

„1. Kadar ima dolžnik terjatev do Skupnosti, ki je nedvoumna, v fiksnem znesku in zapadel [zapadla], se nanaša na vsoto v višini odredbe za plačilo, računovodja po izteku roka iz člena 78(3)(b) izterja ugotovljene zneske terjatev s pobotom.

[…]

3. Pobot iz odstavka 1 ima isti učinek kot plačilo ter Skupnosti pokrije znesek dolga in, če je primerno, dolgovanih obresti.“

5 Tožeči stranki, Technion – Israel Institute of Technology in Technion Research & Development Foundation Ltd (v nadaljevanju: TRDF), sta subjekta, ki delujeta na področju izobraževanja in raziskav. Natančneje, Technion je inštitut za visokošolsko izobraževanje na področju tehnologije, ustanovljen leta 1912, medtem ko je TRDF, ustanovljen leta 1952, fundacija, ki je v celoti last inštituta Technion – ta jo tudi v celoti financira – in ki skrbi za finančne in administrativne vidike projektov, pri katerih sodeluje Technion.

6 Technion je decembra 2003 in julija 2006 kot član različnih konzorcijev izvajalcev s Komisijo Evropskih skupnosti, ki je delovala v imenu Evropske skupnosti, sklenil štiri pogodbe v okviru šestega okvirnega programa Evropske skupnosti na področju raziskav, tehnološkega razvoja in predstavitvenih dejavnosti, ki prispeva k oblikovanju Evropskega raziskovalnega prostora in k inovacijam (2002–2006), in sicer pogodbo Terregov, ki je bila podpisana 3. decembra 2003 in ima številko 507749, pogodbo Cocoon, ki je bila podpisana 11. decembra 2003 in ima številko 507126, pogodbo Qualeg, ki je bila podpisana 17. decembra 2003 in ima številko 507767, ter pogodbo Mosaica, ki je bila podpisana 24. julija 2006 in ima številko 034984.

7 Predmet pogodbe Mosaica je bila izvedba projekta z naslovom „Semantično obogaten in mnogostranski skupni dostop do kulturne dediščine“ (Semantically Enhanced, Multifaceted, Collaborative Access to Cultural Heritage (Mosaica)), ki je zajemal vsa dela, opisana v Prilogi I k pogodbi (v nadaljevanju: projekt). V skladu s členom 4(2) pogodbe Mosaica je bilo trajanje izvedbe projekta določeno na 30 mesecev od 1. junija 2006.

8 V skladu s členom 5 pogodbe Mosaica se je Skupnost zavezala, da bo finančno prispevala k projektu v obliki subvencije v proračun.

9 V členu 12 pogodbe Mosaica je bilo kot pravo, ki se uporablja, določeno luksemburško pravo. Poleg tega je njen člen 13 določal, da sta sodišči Evropske unije, to je Sodišče ali Splošno sodišče, izključno pristojni za reševanje vseh sporov med strankama v zvezi z veljavnostjo, izvajanjem ali razlago pogodbe Mosaica.

10 V skladu s členom 14 pogodbe Mosaica so bili splošni pogoji, navedeni v Prilogi II (v nadaljevanju: splošni pogoji FP6), sestavni del te pogodbe.

11 Člen II.19(1) splošnih pogojev FP6 je določal:

„Upravičeni stroški, priglašeni za izvajanje projekta, morajo izpolnjevati te pogoje:

(a) biti morajo dejanski, stroškovno učinkoviti in nujni za izvajanje projekta ter

[…]

(d) vpisani morajo biti v računovodske evidence izvajalca, kateremu so nastali […] Pri računovodskih postopkih, ki se uporabijo za knjiženje stroškov in prejemkov, je treba spoštovati računovodska pravila države sedeža izvajalca ter omogočiti neposredno povezavo med stroški in prejemki, ki so nastali ali bili prejeti v zvezi z izvajanjem projekta, ter poročanjem o celotnih stroških v zvezi z vso dejavnostjo izvajalca […]“

12 V členu II.19(2) splošnih pogojev FP6 so bili opredeljeni neupravičeni stroški, ki jih ni mogoče pripisati projektu. Med temi so bili v točki (e) navedeni stroški, ki so bili prijavljeni, so nastali ali so bili povrnjeni za drug projekt Skupnosti, v točki (i) pa vsi drugi stroški, ki ne izpolnjujejo pogojev iz člena II.19(1).

13 V členu II.20(1) splošnih pogojev FP6 so bili neposredni stroški opredeljeni kot vsi stroški, ki izpolnjujejo pogoje iz zgoraj navedenega člena II.19, ki jih izvajalec lahko opredeli v skladu s svojim računovodskim sistemom in ki se lahko neposredno pripišejo projektu.

14 Člen II.24(1)(a) splošnih pogojev FP6 je med drugim določal, da kadar Skupnost prispeva k projektu s subvencijo v proračun, mora njen prispevek temeljiti na povračilu upravičenih stroškov, ki jih zahtevajo izvajalci.

15 Člen II.29(1) splošnih pogojev FP6 je med drugim določal, da lahko Komisija kadar koli med trajanjem pogodbe in do pet let po koncu projekta opravi revizije, ki se nanašajo na znanstvene, finančne ali tehnološke vidike v zvezi s pravilnim izvajanjem projekta in pogodbe. V skladu s to določbo se lahko zneski, ki bi bili Komisiji dolgovani zaradi rezultatov teh revizij, izterjajo, kot je navedeno v členu II.31 splošnih pogojev FP6.

16 Člen II.31(3) splošnih pogojev PF6 je določal, da se lahko izterjava izvede s pobotom z zneski, dolgovanimi izvajalcu, potem ko je ta o tem obveščen, ali z unovčenjem finančne garancije. Predhodno soglasje izvajalca se ni zahtevalo.

17 Komisija je v dopisu z dne 29. aprila 2009 inštitut Technion obvestila o svoji odločitvi, da opravi finančno revizijo stroškov, zahtevanih v okviru pogodb Mosaica, Cocoon in Qualeg, na podlagi člena II.29 splošnih pogojev FP6. Revizijo je morala opraviti revizijska družba, ki ni bila del Komisije (v nadaljevanju: revizor) in je delovala kot zastopnica te institucije.

18 Revizor je 10. maja 2010 inštitutu Technion poslal osnutek revizijskega poročila. Revizor je za vsako izmed pogodb Terregov, Cocoon, Qualeg in Mosaica, ki so bile nazadnje revidirane, predlagal popravek stroškov, ki jih je Technion zahteval od Komisije.

19 Kar zadeva posebej pogodbe Cocoon, Terregov in Mosaica, so se predlagani popravki nanašali predvsem na stroške osebja, ki jih je Technion zahteval na podlagi sodelovanja g. K., ki naj bi ga Technion začasno zaposlil za izvajanje navedenih pogodb. Revizor je v bistvu menil, da ne more ugotoviti resničnosti – v smislu člena II.19(1)(a) splošnih pogojev FP6 – časa in stroškov, ki jih je inštitut Technion prijavil Komisiji v zvezi z delom g. K, in izrazil dvom o resničnosti navedenega dela. Zato je predlagal, naj se med drugim zavrnejo vsi neposredni stroški, ki jih je Technion zahteval na podlagi dela, ki ga je g. K. opravil v okviru treh zgoraj navedenih pogodb. V zvezi s pogodbo Mosaica so ti neposredni stroški znašali 81.487,38 EUR.

20 Technion je 10. junija 2010 revizorju poslal dopis, v katerem je zaprosil za dodatnih 15 dni za predložitev pripomb k osnutku revizijskega poročila. Technion je revizorja zaprosil tudi, naj mu pošlje vse informacije o delu, ki ga je g. K. opravil za druge subjekte, in ne za Technion, medtem ko je bil pri tem inštitutu zaposlen za polni delovni čas.

21 Komisija je v dopisu z dne 19. julija 2010 odobrila podaljšanje roka, za katero je bilo zaprošeno. Poleg tega je pojasnila, da zaradi zaupnosti ne more predložiti kopij finančnih ali upravnih dokumentov v zvezi z delom, ki ga je g. K. opravil za druge subjekte, in ne za Technion.

22 Technion je v dopisu z dne 13. avgusta 2010 izpodbijal zaupnost zgoraj navedenih dokumentov in zaprosil, naj se mu omogoči vsaj delni dostop do teh dokumentov. Poleg tega je dodatno pojasnil, da elementi, navedeni v osnutku revizijskega poročila in dopisu Komisije z dne 19. julija 2010, ne dokazujejo pravno zadostno dejstev, ki se očitajo g. K.

23 Komisija je odgovorila z dopisom z dne 4. oktobra 2010. V tem dopisu je navedla, da mu lahko v zvezi s projekti, ki jih financira Unija ter pri katerih sodeluje Technion in za katere so drugi subjekti zahtevali zneske za delo, ki ga je opravil g. K., pošlje kopije poročil o vodenju projektov (*project management reports*, v nadaljevanju: PMR), ker so jih pripravili konzorciji, katerih član je Technion, ki zato pozna njihovo vsebino. Komisija je tako dopisu priložila tretje PMR za projekt Qualeg in prvo PMR za projekt Mosaica.

24 Nasprotno pa je Komisija navedla, da za dokumente, pridobljene v okviru revizij, opravljenih pri članih drugih konzorcijev v zvezi s projekti, pri katerih Technion ne sodeluje, in za dokumente, pridobljene v okviru preiskave, velja izjema, določena v členu 4 Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 3, str. 331), v zvezi z varstvom namena inšpekcij, preiskav in revizij.

25 Komisija je inštitutu Technion nazadnje odobrila dodatnih 15 dni od datuma prejema dopisa z dne 4. oktobra 2010, da je lahko preučil dokumenta, priložena temu dopisu.

26 Technion je z dopisom z dne 18. oktobra 2010 vložil potrdilno prošnjo za dostop do spornih dokumentov.

27 Technion je v dopisu z dne 19. oktobra 2010, ki ga je poslal Komisiji, poudaril, da zaradi stališča te institucije ne more predstaviti pripomb glede vsebine dokumentov, na podlagi katerih je bila v osnutku revizijskega poročila predlagana zavrnitev vseh stroškov, povezanih s plačilom g. K., ter da sta bili zato kršeni načeli pravice do obrambe in kontradiktornosti. Dodal je, da informacije, ki jih je Komisija sporočila v dopisih z dne 19. julija in 4. oktobra 2010, ter osnutek revizijskega poročila ne dokazujejo pravno zadostno dejstev, ki se očitajo g. K. Nazadnje, Technion je navedel, da pričakuje predlog datuma za določitev sestanka za zaključek revizijskega postopka.

28 Generalni sekretariat Komisije je v dopisu z dne 26. oktobra 2010 potrdil prejem potrdilne prošnje inštituta Technion za dostop do dokumentov in ga obvestil, da mu bo odgovor na prošnjo poslan v 15 delovnih dneh.

29 Generalni sekretariat Komisije je v dopisih z dne 18. novembra in 9. decembra 2010 napovedal, da mora podaljšati rok iz člena 8(1) Uredbe št. 1049/2001, da bi odgovoril na navedeno prošnjo za dostop do dokumentov.

30 Generalni sekretar Komisije je s sklepom z dne 30. junija 2011 potrdil, da je inštitutu Technion zavrnjen dostop do dokumentov.

31 Komisija je v dopisu z dne 2. avgusta 2011 inštitut Technion obvestila, da potrjuje ugotovitve iz revizijskega poročila v zvezi s popravki, ki jih je treba izvesti, k čemur je priložila kopijo navedenega poročila, ter da revizijo šteje za končano. Komisija je v tem dopisu pojasnila, da je imel Technion priložnost predložiti pripombe, tudi če jih ni izrazil uradno, in da vseeno razume, da se Technion ne strinja v celoti z ugotovitvami revizijskega poročila. Komisija je pojasnila še, da bodo popravki izvedeni pozneje pri prihodnjih plačilih ali z izterjavo terjatev.

32 Tožeči stranki sta v dopisu z dne 26. avgusta 2011, v katerem sta izpodbijali ugotovitve revizijskega poročila, Komisijo obvestili, da nameravata vložiti tožbo zoper sklep z dne 30. junija 2011, in zahtevali, naj revizijski postopek prekine do odločitve sodišča.

33 Tožeči stranki sta 9. septembra 2011 zoper sklep z dne 30. junija 2011 vložili ničnostno tožbo, ki je bila vpisana pod opravilno številko T-480/11. Ta tožba je bila zavrnjena s sodbo z dne 12. maja 2015, Technion in Technion Research & Development Foundation/Komisija (T-480/11, ZOdl., EU:T:2015:272).

34 Komisija je v dopisu z dne 22. septembra 2011 tožečima strankama odgovorila, da ne more ugoditi njuni zahtevi za prekinitev revizijskega postopka, ker meni, da dokumenti, ki jima jih je posredovala, zadostno dokazujejo nezanesljivost časa in stroškov, ki jih je prijavil Technion.

35 Tožeči stranki sta 11. oktobra 2011 zoper sklep, domnevno vsebovan v dopisu Komisije z dne 2. avgusta 2011, vložili ničnostno tožbo, ki je bila vpisana pod opravilno številko T-546/11. Ta tožba je bila zavržena kot nedopustna s sklepom z dne 14. junija 2012, Technion in Technion Research & Development Foundation/Komisija (T-546/11, EU:T:2012:303).

36 Komisija je v dopisu z dne 19. oktobra 2011 Technion obvestila, da namerava izterjati znesek 97.106,72 EUR, ki ustreza skupnemu znesku, ki je bil za pogodbo Mosaica popravljen na podlagi revizijskega poročila. V tem dopisu je pojasnila, da bo inštitutu Technion poslala opomin, če v dveh tednih ne bo predložil drugih pripomb. Poleg tega je pojasnila, da so lahko zneski, ki se dolgujejo Komisiji, in zamudne obresti predmet pobota ali postopka prisilne izterjave.

37 Tožeči stranki sta v dopisu z dne 2. novembra 2011 Komisijo zaprosili, naj prekine postopek izterjave do izdaje sodne odločbe v zadevi T-546/11.

38 Tožeči stranki sta 21. decembra 2011 zoper sklep, domnevno vsebovan v dopisu Komisije z dne 19. oktobra 2011, vložili ničnostno tožbo, ki je bila vpisana pod opravilno številko T-657/11. Ta tožba je bila zavržena kot nedopustna s sklepom z dne 6. septembra 2012, Technion in Technion Research & Development Foundation/Komisija (T-657/11, EU:T:2012:411).

39 Komisija je zlasti na dopis z dne 2. novembra 2011 odgovorila v dopisu z dne 22. decembra 2011, v katerem je navedla, da zaradi neobstoja elementov, na podlagi katerih bi se lahko ugotovitve revizijskega poročila spremenile, ne more prekiniti ukrepov izvršbe ali odložiti izdaje naloga za izterjavo, napovedanega v dopisu z dne 19. oktobra 2011.

40 Komisija je 19. januarja 2012 inštitutu Technion izdala opomin št. 3241200225 za znesek 97.106,72 EUR in kot rok za plačilo določila 5. marec 2012.

41 Komisija je v dopisu z dne 13. marca 2012 inštitutu Technion napovedala, da je sklenila v dveh tednih na podlagi člena 73(1) finančne uredbe izvesti pobot med zneskom 130.000 EUR, ki ga dolguje temu inštitutu na podlagi treh pogodb z referencami PCIG10-GA-2011-303921-NLO, PIRG05-GA-2009-249084 AC Removal Mechanism in PCIG10-GA-2011-304020-CHAMP RNA HEL, ter zneskom 97.118,69 EUR, ki ji ga Technion dolguje na podlagi pogodbe Mosaica skupaj z zamudnimi obrestmi (v nadaljevanju: izpodbijani sklep). Navedenemu dopisu je bil priložen opomin z dne 19. januarja 2012.

Postopek in predlogi strank

42 Tožeči stranki sta 18. maja 2012 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča na podlagi člena 263 PDEU vložili to tožbo za razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa.

43 Potem ko je Komisija vložila dupliko, sta tožeči stranki 25. decembra 2012 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložili predlog, naj jima to sodišče dovoli odgovoriti na dupliko, da bi popravili vsebinsko napako iz replike in pojasnili, zakaj ta napaka ne vpliva na njuno utemeljitev.

44 Predsednik prvega senata Splošnega sodišča je s sklepom z dne 11. januarja 2013 tožečima strankama dovolil, da odgovorita na dupliko, in njun odgovor omejil na elemente, ki sta jih navedli v dopisu z dne 25. decembra 2012.

45 Tožeči stranki sta 6. februarja 2013 vložili odgovor na dupliko, Komisija pa je stališča glede dodatne vloge tožečih strank vložila 8. marca 2013.

46 Splošno sodišče (prvi senat) je na podlagi poročila sodnika poročevalca odločilo, da začne ustni del postopka, in je v okviru ukrepov procesnega vodstva iz člena 64 Poslovnika Splošnega sodišča z dne 2. maja 1991 strankam pisno postavilo vprašanja, na katera so te odgovorile v določenem roku.

47 Stranke so na obravnavi 29. aprila 2015 podale ustne navedbe in odgovorile na vprašanja Splošnega sodišča.

48 Tožeči stranki v tožbi Splošnemu sodišču predlagata, naj:

— izpodbijani sklep razglasi za ničen;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

49 Tožeči stranki sta v repliki poleg tega predlagali, naj Splošno sodišče Komisiji naloži, naj inštitutu Technion izplača zneske, ki jih je neupravičeno zadržala na podlagi izpodbijanega sklepa.

50 Komisija v odgovoru na tožbo Splošnemu sodišču predlaga, naj:

— tožbo zavrže kot nedopustno v zvezi s fundacijo TRDF;

— tožbo zavrne kot neutemeljeno v zvezi z inštitutom Technion;

— tožečima strankama naloži plačilo stroškov.

51 Komisija v dupliki Splošnemu sodišču predlaga, naj kot nedopusten zavrže predlog, ki sta ga tožeči stranki navedli v repliki.

Pravo

Predmet tožbe

52 Ta tožba temelji na členu 263 PDEU, in kot je izrecno navedeno v uvodu in predlogu tožbe, je formalno njen predmet predlog za razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa. Tožeči stranki v utemeljitev tožbe v bistvu navajata tri tožbene razloge, to so „razlog, ki se nanaša na očitno napako pri presoji Komisije“, razlog, ki se nanaša na neobrazložitev izpodbijanega sklepa, in razlog, ki se nanaša na kršitev načela prepovedi neupravičene obogatitve.

53 Splošno sodišče mora zaradi izrecnega opiranja tožbe na člen 263 PDEU in poimenovanja tožbenih razlogov, navedenih v njeno utemeljitev, izvajati svoje pristojnosti na področju nadzora zakonitosti izpodbijanega sklepa. V zvezi z naravo tega sklepa je treba spomniti, da je akt, kot je izpodbijani sklep, s katerim Komisija izvede izvensodni pobot dolgov in terjatev, ki izvirajo iz različnih pravnih razmerij

z isto osebo, izpodbojni akt v smislu člena 263 PDEU (glej v tem smislu sodbe z dne 10. julija 2003, Komisija/CCRE, C-87/01 P, Recueil, EU:C:2003:400, točka 45; z dne 8. oktobra 2008, Helkon Media/Komisija, T-122/06, EU:T:2008:418, točka 46, in z dne 8. novembra 2011, Walton/Komisija, T-37/08, ZOdl., EU:T:2011:640, točka 25). Splošno sodišče mora v okviru take ničnostne tožbe preučiti zakonitost sklepa o pobotu z vidika njegovih učinkov glede na neobstoj dejanskega izplačila spornih zneskov tožeči stranki (glej v tem smislu zgoraj navedeni sodbi Helkom Media/Komisija, EU:T:2008:418, točka 46, in Walton/Komisija, EU:T:2011:640, točka 25).

54 Vendar je treba ugotoviti, da je treba za tožeči stranki, ki navajata tožbeni „razlog, ki se nanaša na očitno napako pri presoji Komisije“, v obravnavani zadevi šteti, da Splošnemu sodišču predlagata, naj na podlagi člena 272 PDEU ugotovi neobstoj terjatve, ki naj bi jo Komisija imela do inštituta Technion na podlagi pogodbe Mosaica in ki je bila predmet spornega pobota (v nadaljevanju: sporna pogodbena terjatev). Tožeči stranki med drugim izpodbijata ugotovitev revizijskega poročila v zvezi z „neresničnostjo“ – v smislu člena II.19(1)(a) splošnih pogojev FP6 – dela g. K. in sta za podkrepitev svojih trditev tožbi priložili kopije pogodb, sklenjenih med inštitutom Technion in Komisijo, zlasti kopijo pogodbe Mosaica.

55 Torej je namen te tožbe v resnici doseči ne le, da Splošno sodišče izpodbijani sklep razglasi za ničen, ampak tudi, da ugotovi, da Komisija nima sporne pogodbene terjatve do inštituta Technion.

56 Tožeči stranki sta v odgovoru na pisno vprašanje Splošnega sodišča (glej točko 46 zgoraj) potrdili to razumevanje dvojnega predmeta vložene tožbe, ki, natančneje, vsebuje predlog za razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa in ugotovitveno tožbo, katere namen je, da Splošno sodišče ugotovi neobstoj sporne pogodbene terjatve.

57 Ker na eni strani sodišče Unije v okviru ničnostne tožbe na podlagi člena 263 PDEU ni pristojno za odločanje o ugotovitvenih tožbah (glej v tem smislu sklep z dne 9. decembra 2003, Italija/Komisija, C-224/03, EU:C:2003:658, točki 20 in 21) ter ker na drugi strani pogodba Mosaica v členu 13 vsebuje arbitražno klavzulo v smislu člena 272 PDEU, ki daje sodišču Unije izključno pristojnost za reševanje vseh sporov med strankami v zvezi z veljavnostjo, izvajanjem ali razlago navedene pogodbe, je treba preveriti, ali je v obravnavani zadevi mogoča delna sprememba opredelitve te tožbe v tožbo, ki je vložena tako na podlagi člena 263 PDEU, ker se z njo predlaga razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa, kot na podlagi člena 272 PDEU, ker se z njo predlaga ugotovitev, da Komisija nima sporne pogodbene terjatve. Ker namreč člen 272 PDEU sodišče Unije postavlja kot sodišče z neomejeno pristojnostjo, kar mu – drugače kot sodišču, ki odloča o zakonitosti, pri katerem se pravno sredstvo vloži na podlagi člena 263 PDEU – omogoča, da odloča o vseh vrstah tožb na podlagi arbitražne klavzule (glej v tem smislu sodbo z dne 26. februarja 2015, Planet/Komisija, C-564/13 P, ZOdl., EU:C:2015:124, točke od 21 do 27, in sklepne predloge generalne pravobranilke J. Kokott v zadevi Planet/Komisija, C-564/13 P, ZOdl., C:2014:2352, točke od 19 do 22), je ta člen 272 PDEU ustrezna pravna podlaga za odločanje o predlogu tožečih strank za ugotovitev neobstoja sporne pogodbene terjatve.

58 Kar zadeva možnost delne spremembe opredelitve te tožbe v tožbo, vloženo na podlagi člena 272 PDEU, je treba spomniti, da Splošno sodišče v skladu z ustaljeno sodno prakso – kadar je pri njem vložena ničnostna ali odškodninska tožba, spor pa dejansko izhaja iz pogodbe – spremeni opredelitev tožbe, če so pogoji za tako spremembo izpolnjeni (sodba z dne 19. septembra 2001, Lecureur/Komisija, T-26/00, Recueil, EU:T:2001:222, točka 38; sklep z dne 10. maja 2004, Musée Grévin/Komisija, T-314/03 in T-378/03, ZOdl., EU:T:2004:139, točka 88, in sodba z dne 17. junija 2010, CEVA/Komisija, T-428/07 in T-455/07, ZOdl., EU:T:2010:240, točka 57).

59 Nasprotno pa Splošno sodišče v pogodbenem sporu ne more spremeniti opredelitve ničnostne tožbe, kadar izrecna volja tožeče stranke, da svojega predloga ne utemelji s členom 272 PDEU, nasprotuje taki spremembi ali pa kadar tožba ne temelji na nobenem tožbenem razlogu glede kršitve pravil, ki

urejajo zadevno pogodbeno razmerje, ne glede na to, ali gre za pogodbene določbe ali za določbe nacionalnega prava, navedenega v pogodbi (glej zgoraj v točki 58 navedeno sodbo CEVA/Komisija, EU:T:2010:240, točka 59 in navedena sodna praksa).

60 Iz tega izhaja, da je sprememba opredelitve tožbe mogoča – ne da bi to vplivalo na pravico tožene institucije do obrambe – če na eni strani temu ne nasprotuje izrecna volja tožeče stranke in če je na drugi strani vsaj en tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev določb, ki urejajo zadevno pogodbeno razmerje, naveden v tožbi v skladu z določbami člena 44(1)(c) Poslovnika z dne 2. maja 1991. Ta pogoja sta kumulativna (glej v tem smislu sodbo z dne 24. oktobra 2014, Technische Universität Dresden/Komisija, T-29/11, ZOdl., EU:T:2014:912, točka 44).

61 V obravnavani zadevi sta se tožeči stranki na eni strani v odgovoru na pisno vprašanje Splošnega sodišča (glej točko 46 zgoraj) strinjali z delno spremembo opredelitve tožbe.

62 Na drugi strani, kot je bilo ugotovljeno že v točki 54 zgoraj, tožeči stranki izpodbijata obstoj sporne pogodbene terjatve, pri čemer se izrecno sklicujeta na člen II.19(1) splošnih pogojev FP6.

63 Poleg tega je treba ugotoviti, da je Komisija v odgovoru na tožbo podrobno predstavila pogodbo Mosaica in poudarila določbe, ki naj bi bile upoštevne za rešitev spora. Prav tako je predstavila trditve, v skladu s katerimi Technion ni izpolnil obveznosti, ki so mu bile naložene s členom II.19 splošnih pogojev FP6, ki po mnenju Komisije omejuje finančno udeležbo Unije na upravičene stroške, in sicer dejanske in utemeljene stroške. Te trditve dokazujejo, da je Komisija razumela, da tožeči stranki v bistvu izpodbijata obstoj sporne pogodbene terjatve, in je zato lahko učinkovito zagotovila svojo obrambo v odgovoru na tožbo. Poleg tega je Komisija na obravnavi potrdila, da v primeru delne spremembe opredelitve tožbe njena pravica do obrambe ne bo kršena.

64 Vendar je Komisija na obravnavi izrazila nestrinjanje z delno spremembo opredelitve tožbe.

65 Posebej je Komisija na prvem mestu trdila, da je – kot izhaja iz zgoraj v točki 53 navedenih sodb Komisija/CCRE (EU:C:2003:400) in Helkon Media/Komisija (EU:T:2008:418) – veljavnost sklepa o pobotu mogoče izpodbijati le v okviru člena 263 PDEU.

66 Ta trditev ne postavlja pod vprašaj delne spremembe opredelitve v obravnavani zadevi, saj cilj te spremembe ni omogočiti, da Splošno sodišče preizkusi veljavnost izpodbijanega sklepa. Ta preizkus se lahko brez spremembe opredelitve opravi na podlagi člena 263 PDEU, ki je izrecna pravna podlaga vložene tožbe. Vendar pa je v obravnavani zadevi namen delne spremembe opredelitve Splošnemu sodišču omogočiti, da odloči o ugotovitvenem zahtevku tožečih strank, s katerim predlagata, naj se ugotovi neobstoj sporne pogodbene terjatve. Ta možnost delne spremembe opredelitve nikakor ni postavljena pod vprašaj z zgoraj v točki 53 navedenima sodbama Komisija/CCRE (EU:C:2003:400) in Helkon Media/Komisija (EU:T:2008:418), na kateri se sklicuje Komisija.

67 Na drugem mestu, Komisija se je sklicevala na okoliščino, da je Splošno sodišče v zgoraj v točki 35 navedenem sklepu Technion in Technion Research & Development Foundation/Komisija (EU:T:2012:303) in zgoraj v točki 38 navedenem sklepu Technion in Technion Research & Development Foundation/Komisija (EU:T:2012:411) zavrnilo spremembo opredelitve ničnostnih tožb v tožbi, ki bi temeljili na členu 272 PDEU, čeprav so bili tožbeni razlogi, navedeni v utemeljitev navedenih ničnostnih tožb, enaki razlogom, navedenim v obravnavani zadevi.

68 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da ni mogoča nobena primerjava med zadevama, v katerih sta bila izdana zgoraj navedena sklepa, in to zadevo. V zgoraj navedenih sklepih je Splošno sodišče ugotovilo, da tožeči stranki nista niti na kratko predstavili nobenega tožbenega razloga, trditve ali očitka, ki bi se nanašal na kršitev določb zadevnih pogodb ali nacionalnega prava, ki se uporablja (zgoraj v točki 35 navedeni sklep Technion in Technion Research & Development Foundation/Komisija, EU:T:2012:303, točke od 62 do 65, ter zgoraj v točki 38 navedeni sklep Technion in Technion Research &

Development Foundation/Komisija, EU:T:2012:411, točke od 58 do 60). V tej zadevi pa sta se tožeči stranki, kot je bilo ugotovljeno v točkah 54 in 62 zgoraj, sklicevali na tako kršitev pogodbenih določb. Iz tega sledi, da se pravne in dejanske okoliščine, zaradi katerih Splošno sodišče ni spremenilo opredelitve tožb v zadevah, v katerih sta bila izdana zgoraj navedena sklepa, razlikujejo od okoliščin v obravnavani zadevi.

69 Nazadnje, na tretjem mestu, Komisija je trdila, da sprememba opredelitve v obravnavani zadevi ni potrebna, ker bo lahko Splošno sodišče nadzor zakonitosti razširilo na razlago in uporabo pogodbe Mosaica. Komisija je za podkrepitev te teze na eni strani primerjala nadzor zakonitosti izpodbijanega sklepa in nadzor zakonitosti sklepa o oddaji javnega naročila ter trdila, da če lahko sodišče v okviru zadnjenavedenega nadzora preveri razpisne zahteve, lahko po analogiji v okviru nadzora zakonitosti izpodbijanega sklepa preveri pogodbo Mosaica. Na drugi strani se je Komisija sklicevala na sodbe z dne 21. septembra 2011, Berliner Institut für Vergleichende Sozialforschung/Komisija (T-34/08, EU:T:2011:504), z dne 28. marca 2012, Berliner Institut für Vergleichende Sozialforschung/Komisija (T-296/08, EU:T:2012:162), z dne 13. septembra 2013, Berliner Institut für Vergleichende Sozialforschung/Komisija (T-73/08, EU:T:2013:433), in z dne 12. decembra 2013, Berliner Institut für Vergleichende Sozialforschung/Komisija (T-171/08, EU:T:2013:639), pri čemer je trdila, da je Splošno sodišče v njih preučilo zadevne pogodbe v okviru nadzora zakonitosti izpodbijanih aktov.

70 V zvezi s tem je treba najprej zavrniti primerjavo, ki jo je uporabila Komisija, med to zadevo in sporom v zvezi z javnimi naročili, ker razpisne zahteve niso pogodba v okviru razpisnega postopka. Kar nato zadeva splošno in abstraktno sklicevanje Komisije na sodno prakso, navedeno v točki 69 zgoraj, ta ne dokazuje, da bi bila delna sprememba opredelitve tožbe v obravnavani zadevi nemogoča ali neprimerna, čeprav ta sprememba izpolnjuje kumulativna pogoja, določena zanjo v ustaljeni sodni praksi, navedeni v točkah od 58 do 60 zgoraj.

71 Glede na navedeno je treba opredelitev te tožbe delno spremeniti v tožbo, ki je vložena tako na podlagi člena 263 PDEU, ker se z njo predlaga razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa, kot na podlagi člena 272 PDEU, ker se z njo predlaga ugotovitev, da Komisija nima sporne pogodbene terjatve.

72 Najprej je treba preučiti del tožbe, ki temelji na členu 272 PDEU.

Predlog za ugotovitev neobstoja sporne pogodbene terjatve

73 Uvodoma je treba pojasniti, da je, kar zadeva predlog za ugotovitev neobstoja sporne pogodbene terjatve, tožba dopustna le v zvezi z inštitutom Technion. Ker fundacija TRDF ni stranka pogodbe Mosaica, ki vsebuje arbitražno klavzulo, tožba – kar zadeva zgoraj navedeni predlog – ni dopustna v delu, v katerem jo je vložil ta subjekt (glej v tem smislu sodbo z dne 16. decembra 2010, Komisija/Arci Nuova associazione comitato di Cagliari in Gessa, T-259/09, EU:T:2010:536, točka 40 in navedena sodna praksa). Tožeči stranki sta sicer na obravnavi priznali nedopustnost tožbe v delu, temelječem na členu 272 PDEU, v zvezi s fundacijo TRDF.

74 Technion glede vsebine pred Splošnim sodiščem izpodbija ugotovitev revizorja, ki jo je Komisija odobrila, v zvezi z „neresničnostjo“ – v smislu člena II.19(1)(a) splošnih pogojev FP6 – stroškov, zahtevanih od Komisije za delo g. K. V zvezi s tem Technion trdi, da dokumenti, ki jih ima na voljo, in zlasti prvo PMR za projekt Mosaica, ki mu je bilo poslano z dopisom z dne 4. oktobra 2010, ne dokazujejo, da je g. K. v okviru projekta Mosaica hkrati delal za več subjektov. V tem okviru Technion trdi tudi, da je bila v revizijskem postopku kršena njegova pravica do obrambe, ker mu je Komisija zavrnila dostop do dokumentov, na katere je revizor domnevno oprl svoje ugotovitve. Zato naj Technion ne bi mogel učinkovito predstaviti svojega stališča.

75 Komisija izpodbija te trditve.

76 Spomniti je treba, da je revizor ugotovil neupravičenost vseh neposrednih stroškov, ki jih je Technion zahteval od Komisije v zvezi z delom g. K., ker ni mogel ugotoviti resničnosti – v smislu člena II.19(1)(a) splošnih pogojev FP6 – navedenih stroškov in ker je dvomil o njihovi resničnosti.

77 Na prvem mestu, revizor je ugotovil vrsto napak v zvezi z listi prisotnosti (*timesheets*) g. K., zaradi katerih je bila resničnost njihove vsebine vprašljiva. Prvič, vsi ti listi so bili podpisani naenkrat na isti datum in za nazaj za preteklo leto. Drugič, vodja projekta (*project manager*) nekaterih listov ni podpisal. Tretjič, zdi se, da so bile delovne ure, ki jih je zapisoval g. K., proračunsko predvidene ure (*budgeted hours*), in ne dejanske ure (*actual hours*), ker so bile iste za vsak dan v celotnem revidiranem obdobju.

78 Na drugem mestu, revizor je na podlagi informacij, ki jih je predložila Komisija, in na podlagi svoje revizije ugotovil, da je g. K. hkrati delal tudi za druge subjekte, ne le za Technion. Glede na ugotovitev revizorja pa pogodbe, ki sta jih sklenila g. K. in Technion, dokazujejo, da je bil g. K. zaposlen za polni delovni čas pri tem inštitutu. Poleg tega je bil revizor med revizijo obveščen, da pogodbe, ki sta jih sklenila Technion in g. K., temu ne omogočajo, da hkrati dela za druge subjekte, ne da bi o tem obvestil Technion. Glede na informacije, ki jih je imel na voljo revizor, pa g. K. inštituta Technion o tem ni obvestil.

79 Revizor je na podlagi teh elementov izrazil dvom o resničnosti časa in stroškov, ki jih je Technion prijavil Komisiji v zvezi z delom g. K., in sklenil, da ne more ugotoviti njihove resničnosti. Ugotovil je tudi, da Technion prav tako ne more dokazati njihove resničnosti. Zato je predlagal, naj se vsi neposredni stroški, zahtevani v zvezi z delom g. K., zavrnejo.

80 Ugotoviti je treba, da Technion ni nikoli izpodbijal ugotovitev revizorja v zvezi z nezanesljivostjo listov prisotnosti g. K. in splošneje v zvezi z nezmožnostjo, da ugotovi resničnost njegovega dela v okviru različnih projektov, pri katerih je sodeloval Technion, zlasti v okviru projekta Mosaica. Technion je, nasprotno, izpodbijal le ugotovitev, da je g. K. hkrati delal za druge subjekte.

81 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da, kot izhaja zlasti iz členov 19(1)(a) in (d) ter 20(1) splošnih pogojev FP6, morajo metode evidentiranja in potrjevanja delovnega časa, ki jih uporablja izvajalec, Komisiji omogočiti preverjanje, da so prijavljeni stroški dejanski stroški, ki so stroškovno učinkoviti, nujni za izvajanje projekta in se lahko neposredno pripišejo temu projektu.

82 Ni sporno, da so listi prisotnosti osebja, zaposlenega v okviru projekta, sredstvo, ki Komisiji omogoča zgoraj navedeno preverjanje, in da morajo biti zato zanesljivi. Iz sodne prakse izhaja tudi, da je neupoštevanje obveznosti, da se ob finančni reviziji predložijo zanesljivi listi prisotnosti za utemeljitev prijavljenih stroškov osebja, zadosten razlog za zavrnitev vseh teh stroškov (glej v tem smislu sodbo z dne 22. maja 2007, Komisija/IIC, T-500/04, ZOdl., EU:T:2007:146, točke od 114 do 117, in zgoraj v točki 58 navedeno sodbo CEVA/Komisija, EU:T:2010:240, točka 139 in navedena sodna praksa).

83 Ker Technion v obravnavani zadevi tega ni izpodbijal, je treba potrditi ugotovitev revizorja, da so zaradi treh elementov, navedenih v točki 77 zgoraj, listi prisotnosti g. K. nezanesljivi in da zato Komisija nima orodja za preverjanje upravičenosti prijavljenih stroškov.

84 Poleg tega je treba ugotoviti, da Technion ni nikoli predložil dokazov, s katerimi bi dokazal resničnost dela g. K. in splošneje izpodbijal ugotovitev revizorja, da Technion ne more zagotoviti, da so stroški, prijavljeni v zvezi z delom g. K., dejanski. Kot pa je sodišče Unije v okviru neke zadeve v zvezi s šestim okvirnim programom že opozorilo, za sopogodbenike Komisije velja obveznost, da so sposobni utemeljiti resničnost izdatkov, ki jih prijavijo kot upravičene do financiranja iz proračuna Unije, in da ta obveznost izhaja iz tega, da morajo dokazati, da je pogoj za upravičenost stroškov iz člena II.19(1) splošnih pogojev FP6 izpolnjen (sodba z dne 2. oktobra 2012, ELE.SI.A/Komisija, T-312/10, EU:T:2012:512, točka 115).

85 Technion je trdil le, da informacije, ki so mu bile poslane, zlasti revizijsko poročilo in prvo PMR za projekt Mosaica, ne dokazujejo, da je g. K. hkrati delal za več subjektov v okviru navedenega projekta.

86 Najprej je treba ugotoviti, da s to trditvijo ni mogoče dokazati, da so listi prisotnosti g. K. zanesljivi in, splošneje, da ima Technion sistem nadzora, ki bi Komisiji omogočil preverjanje skladnosti prijavljenih stroškov z zahtevami, določenimi v členu II.19(1)(a) splošnih pogojev FP6 (glej točko 84 zgoraj). Ta trditev je zato brezpredmetna.

87 Vsekakor je treba ugotoviti, da PMR, ki sta bili poslani inštitutu Technion, v povezavi z informacijami v končnem revizijskem poročilu dokazujejo, da so še drugi subjekti poleg tega inštituta prijavili ure in stroške za delo, ki ga je g. K. opravil v obdobjih, ko naj bi za polni delovni čas delal za inštitut Technion (glej točko 78 zgoraj). Zaradi te okoliščine je bilo mogoče podvomiti o resničnosti vseh ur in stroškov, prijavljenih v zvezi z g. K., ob hkratnem upoštevanju nezanesljivosti njegovih listov prisotnosti. Utemeljitev inštituta Technion je bila omejena na abstraktna in pavšalna sklepanja, ne da bi bila podprta s kakršnim koli dokazom o resničnosti ur, prijavljenih v zvezi z g. K.

88 Zavrniti je treba tudi trditev inštituta Technion, da je zadovoljivo izpolnil zahteve iz pogodbe Mosaica, s tem ko je delo opravil „optimalno“. Spomniti je namreč treba, da v skladu s temeljnim načelom, ki ureja finančne pomoči Unije, Unija lahko subvencionira le dejansko nastale stroške. Iz tega načela izhaja, da za to, da se upraviči dodelitev specifične subvencije, ni dovolj, da upravičenec do pomoči dokaže, da je bil projekt izveden. Poleg tega mora predložiti dokaz o tem, da je plačal prijavljene stroške, v skladu s pogoji, določenimi za odobritev zadevne pomoči, saj so do vračila upravičeni le stroški, ki so ustrezno izkazani. Njegova obveznost spoštovanja postavljenih finančnih pogojev pomeni celo eno od njegovih bistvenih zavez in torej pogojuje dodelitev finančne pomoči (glej zgoraj v točki 60 navedeno sodbo Technische Universität Dresden/Komisija, EU:T:2014:912, točka 71 in navedena sodna praksa).

89 Nazadnje, očitka inštituta Technion v zvezi s kršitvijo njegove pravice do obrambe prav tako ni mogoče sprejeti, ker informacije, ki jih je imel na voljo, zadostujejo za utemeljitev ugotovitev revizijskega poročila. Vsekakor je Splošno sodišče z zgoraj v točki 33 navedeno sodbo Technion in Technion Research & Development Foundation/Komisija (EU:T:2015:272) potrdilo odločitev Komisije, da inštitutu Technion zavrne dostop do nekaterih dokumentov na podlagi Uredbe št. 1049/2001.

90 Glede na navedeno je treba ugotoviti, da je Komisija utemeljeno menila, da so vsi stroški v zvezi z delom g. K. neupravičeni in da zato ima sporno pogodbeno terjatev. Zato je treba zahtevek, ki ga je Technion vložil na podlagi člena 272 PDEU, zavrniti.

91 Iz tega sledi, da je treba zavrniti tudi predlog, naveden v repliki. Ta predlog je v vsakem primeru nedopusten na podlagi člena 44(1)(c) Poslovnika z dne 2. maja 1991, ker je prepozen, saj je bil prvič podan šele v repliki (glej v tem smislu sodbo z dne 31. januarja 2001, Sunrider/UUNT (VITALITE), T-24/00, Recueil, EU:T:2001:34, točka 12).

Predlog za razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa

Dopustnost v zvezi s fundacijo TRDF

92 Ne da bi formalno podala ugovor nedopustnosti na podlagi člena 114 Poslovnika z dne 2. maja 1991, Komisija trdi, da je predlog za razglasitev ničnosti v zvezi s fundacijo TRDF nedopusten, ker izpodbijani sklep te fundacije ne zadeva neposredno v smislu člena 263, četrti odstavek, PDEU.

93 V zvezi s tem je treba spomniti, da Splošno sodišče presoja, kaj je potrebno za učinkovito izvajanje sodne oblasti v okoliščinah zadeve (sodba z dne 26. februarja 2002, Svet/Boehringer, C-23/00 P, Recueil, EU:C:2002:118, točke od 50 do 52). Splošno sodišče v obravnavani zadevi meni, da je treba najprej odločiti o utemeljenosti predloga.

Utemeljenost

94 Tožeči stranki v utemeljitev predloga za razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa navajata tožbeni razlog, ki se nanaša na neobrazložitev izpodbijanega sklepa, in tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev načela prepovedi neupravičene obogatitve.

– Tožbeni razlog, ki se nanaša na nezadostno obrazložitev

95 Kot je Komisija pravilno ugotovila, tožeči stranki ne navajata nobene trditve v podporo tožbenemu razlogu, v skladu s katerim naj bi bil izpodbijani sklep nezadostno obrazložen. Vsekakor je treba ugotoviti, da je Komisija upoštevala obveznost obrazložitve iz člena 296 PDEU.

96 V zvezi s tem je treba spomniti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso obseg obveznosti obrazložitve odvisen od narave zadevnega akta in okoliščin, v katerih je bil sprejet. Obrazložitev mora jasno in nedvoumno izražati razlogovanje institucije, ki je akt sprejela, tako da se sodišču Unije omogoči izvajanje nadzora zakonitosti in da se zainteresirane osebe lahko seznanijo z utemeljitvijo sprejetega ukrepa, zato da lahko zaščitijo svoje pravice in preverijo, ali je odločba utemeljena (glej v tem smislu sodbo z dne 28. marca 2012, Ryanair/Komisija, T-123/09, ZOdl., EU:T:2012:164, točka 177 in navedena sodna praksa).

97 Ni treba, da se v obrazložitvi podrobno navedejo vse upoštevne dejanske in pravne okoliščine, saj je treba vprašanje, ali je obrazložitev posameznega akta v skladu z zahtevami iz člena 296 PDEU, presojati ne le glede na njegovo besedilo, ampak tudi glede na njegov okvir in vsa pravna pravila, ki urejajo zadevno področje. Natančneje, akt, ki posega v položaj, je dovolj obrazložen, če je bil sprejet v okviru, ki ga zadevna oseba pozna in ji omogoča, da razume obseg ukrepa, sprejetega v zvezi z njo (glej sodbo z dne 15. aprila 2011, Češka republika/Komisija, T-465/08, ZOdl., EU:T:2011:186, točka 163 in navedena sodna praksa).

98 V primeru sklepa o pobotu mora obrazložitev omogočiti natančno seznanitev s pobotanimi terjatvami, pri čemer ni treba, da je obrazložitev, navedena v utemeljitev ugotovitve vsake od terjatev, ponovno navedena v sklepu o pobotu (zgoraj v točki 97 navedena sodba Češka republika/Komisija, EU:T:2011:186, točka 164).

99 V obravnavani zadevi je treba ugotoviti, da so v izpodbijanem sklepu jasno navedeni terjatve, ki so predmet spornega pobota, in pravna razmerja, iz katerih izhajajo te terjatve, in sicer na eni strani pogodba Mosaica ter na drugi strani tri pogodbe, navedene v točki 41 zgoraj. Izpodbijanemu sklepu je priložena tudi kopija opomina, v katerem je ob sklicevanju na rezultate revizije na kratko, vendar zadostno pojasnjena zgodovina nastanka terjatve Komisije do inštituta Technion. Opomin vsebuje tudi sklicevanje na predhodni informativni dopis Komisije z dne 19. oktobra 2011 (glej točko 36 zgoraj), ki je torej po potrebi pojasnjeval okvir, v katerem je bil ta opomin izdan. Nazadnje je treba navesti, da je v izpodbijanem sklepu jasno navedena pravna podlaga, saj se sklep sklicuje na člen 73 finančne uredbe.

100 Zato je treba ugotoviti, da je bil izpodbijani sklep sprejet v okviru, ki sta ga tožeči stranki poznali in jima je omogočal, da sta razumeli njegov obseg. Torej je treba ugotoviti, da je ta sklep pravno zadostno obrazložen. Ta tožbeni razlog je treba zato zavrniti.

– Tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev načela prepovedi neupravičene obogatitve

101 Tožeči stranki trdita, da je Komisija s spornim pobotom kršila načelo prepovedi neupravičene obogatitve, ker se je po spornem pobotu njeno premoženje neupravičeno in neutemeljeno povečalo v škodo premoženja inštituta Technion.

102 Komisija izpodbija to trditev.

103 Kot je sodišče Unije že ugotovilo, iz večine nacionalnih pravnih sistemov izhaja, da zahtevki, ki temeljijo na neupravičeni obogatitvi, obstajajo za to, da bi se v posebnih okoliščinah civilnega prava vzpostavil vir nepogodbene obveznosti obogatenega, da mora praviloma povrniti neupravičeno prejeto (sodba z dne 16. novembra 2006, Masdar (UK)/Komisija, T-333/03, ZOdl., EU:T:2006:348, točka 91).

104 Za utemeljenost tožbe, ki temelji na neupravičeni obogatitvi, je nujno, da obogatitev nima nobene ustrezne pravne podlage. Ta pogoj med drugim ni izpolnjen, če je obogatitev mogoče utemeljiti s pogodbenimi obveznostmi (sodba z dne 16. decembra 2008, Masdar (UK)/Komisija, C-47/07 P, ZOdl., EU:C:2008:726, točka 46).

105 V obravnavani zadevi je treba ugotoviti, da domnevna obogatitev Komisije temelji na pogodbi Mosaica, ki jo veže z inštitutom Technion. V teh okoliščinah navedene obogatitve ni mogoče opredeliti kot „neupravičeno“. Ta tožbeni razlog je treba zato zavrniti.

106 Posledično je treba predlog za razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa zavrniti, ne da bi bilo treba preučiti ugovor nedopustnosti, ki ga je v odgovoru na tožbo podala Komisija.

107 Iz vsega navedenega izhaja, da je treba tožbo v celoti zavrniti.

Stroški

108 V skladu s členom 134(1) Poslovnika Splošnega sodišča se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Ker tožeči stranki nista uspeli, se jima v skladu s predlogom Komisije naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (prvi senat)

razsodilo:

1. **Tožba se zavrne.**

2. **Technion – Israel Institute of Technology in Technion Research & Development Foundation Ltd se naloži plačilo stroškov.**

Kanninen Pelikánová Buttigieg

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 6. oktobra 2015.

Podpisi